

Програма „Поддршка за
зајакнување, одржливост и
развој на активно граѓанско
општество“

**„ОПШТИНА СТРУМИЦА – ОТЧЕТНА, ТРАНСПАРЕНТНА И
ПАРТИЦИПАТИВНА ОПШТИНА ПО МЕРКА НА ГРАЃАНИТЕ“**

Проектот е финансиран
од Европската унија

Проектот се спроведува од:

МЕТАМОРФОЗИС

ОПШТИНА СТРУМИЦА - ОТЧЕТНА, ПАРТИЦИПАТИВНА И ТРАНСПАРЕНТНА ОПШТИНА ПО МЕРКА НА ГРАЃАНИТЕ

СОДРЖИНА

1. <i>ВОВЕД</i>	5
2. <i>ЗА ПРОЕКТОТ</i>	6
3. <i>КОЈ СМЕ НИЕ?</i>	8
4. <i>МЕТОДОЛОГИЈА</i>	9
5. <i>НАОДИ ОД ИСТРАЖУВАЊЕТО</i>	11
7.1. <i>Перцепција на граѓаните</i>	
7.1. <i>Перцепција на медиумите</i>	
7.1. <i>Перцепција на општинската администрација</i>	
6. <i>ЗАКЛУЧОЦИ И ПРЕПОРАКИ</i>	22
7. <i>АНЕКС 1</i>	25
8. <i>АНЕКС 2</i>	27
9. <i>АНЕКС 3</i>	28

Овој документ е продуциран со финансиска поддршка од Европската Унија. За содржината на овој документ целосно е одговорно здружението „НОВУС“ и во никој случај не ги рефлектира ставовите на Европската Унија.

ПРЕДГОВОР

Драги читатели,

Дозволете најпрвин да Ве поздравиме и да Ви упатиме огромна благодарност што покажавте сериозен интерес да ја разгледате и прочитате студијата **„Општина Струмица – отчетна, партиципативна и транспарентна општина по мерка на граѓаните“**.

Во реализацијата на целата студија на најдобар начин се обидовме да ја доловиме перцепцијата на граѓаните во врска со тоа колку е транспарентна и отчетна општина Струмица, каков е ставот на медиумските субјекти по ова прашање, но воедно и добивме одговор на прашањата за транспарентност, партиципативност и отчетност и од лицата кои што се на раководните позиции во општина Струмица. Како финално, во оваа студија, ние нудиме препораки врз основа на релевантни истражувања и искажани ставови, а во врска со зголемување на транспарентноста, отчетноста и партиципативноста на општина Струмица, како и создавање на општина по мерка на граѓаните. Транспарентноста, отчетноста и партиципативноста се клучни елементи што мора да ги применува секоја општина за да ужива доверба меѓу граѓаните и другите релевантни општествени чинители. Клучно е во едно општество граѓаните да имаат максимална доверба во институциите на системот, но уште поважно е тие да се осетат важни, да се чувствуваат како составен дел од процесите на планирање и на одлучување, а не да бидат аутсајдери и неми посматрачи.

Она на што ние како организација обротивме огромно внимание е да дадеме реална слика за транспарентноста и отчетноста на општина Струмица преку испитување на повеќе страни. Од огромно значење ни е читателот да ја согледа реалната положба и објективно да ја перцепира целата студија. Со оваа студија се надеваме дека ќе ги поттикнеме граѓанските организации, а со тоа и граѓаните активно да се вклучат во подигнување на степенот на транспарентност и отчетност и дека сите постојано ќе бидеме коректив на општеството во кое живееме.

За крај, сакаме да се заблагодариме до сите засегнати страни кои ни излегоа во пресрет и имаа храброст да дадат свој придонес во врска со транспарентноста, отчетноста и партиципативноста на општина Струмица.

Здружение „НОВУС“ Струмица

ВОВЕД

Транспарентноста и отчетноста, надополнети со партиципативноста, се основни принципи на доброто владеење и се клучни за јавноста да има информации и увид, но и да учествува во креирањето на општествените политики. Дополнително, овие принципи се неопходни за да се покаже каква е волјата и намерата на единиците на локалната самоуправа да ја информираат јавноста и да ги споделуваат овие информации со неа.

Она што е од огромно значење е граѓаните во што поголема мера да партиципираат во процесот на донесувањето на одлуките и во креирањето на локалните политики и важните стратешки документи, кои што нив директно или индиректно ги засегаат.

Преку оваа анализа ќе се настојува и корисниците да дадат свое гледање за ефикасноста во давањето на услугите, можностите за пристап на информации од јавен карактер, постоењето на соодветен систем, процедури и постапки со кои се гарантира постојаноста на квалитетот во работата на општината и дистрибуција на општинските услуги до граѓаните. Воедно, како цел имаме поттикнување здружено делување на НВО организациите од општина Струмица во насока на заеднички пристап кон мобилизирање на што поголем број на граѓани да бидат коректив на локалната власт и активно да влијаат врз работата на општината.

Целта на овој јавен документ е да изврши анализа за нивото на транспарентност, отчетност и партиципативност на општина Струмица гледано низ призмата на граѓаните, претставниците од општина Струмица и медиумите.

КОЈ СМЕ НИЕ?

Здружението НОВУС е невладина организација која делува на локално, регионално и државно ниво и е насочена кон подобрување и подигнување на општествената положба и свест на граѓаните и младите, со посебен акцент на заштита и афирмација на основните човекови права и слободи, загарантирани со Уставот, законите и меѓународните договори и конвенции, како и водење на социо-економски политики чија основна цел е решавање на социјалните и економските проблеми на ранливите општествени групи.

Главен фокус на здружението „НОВУС“ е исто така и промоција на европските вредности и принципи, се со цел за давање силен придонес кон приближување на Република Македонија кон големото Европско семејство.

Здружението „НОВУС“ е основано на 30 јануари 2013 година со цел да има силен импакт врз општествените процеси и да биде вистински коректив на работата на стејхолдерите. Основните постулати кои здружението ги постави се насочени кон заштита и запознавање на граѓаните со нивните Уставни и законски права, промоција и примена на важни европски принципи и правила, како и поттикнување на локален економски развој.

Покрај тоа, здружението „НОВУС“ досега активно работеше на зголемување на капацитетот на младите преку одржување на работилници, обуки, семинари и јавни трибини од повеќе важни општествени сфери. Воедно, „НОВУС“ иницира негување на чувства за заемно помагање, поттикнување на младите за обединување во вистински независни здруженија, надвор од партиски влијанија, иницира диверзитет, дискусии и создавање на критичка свест. Покрај тоа здружението е комплетно насочено и кон остранување на говорот на омраза и разликите по етничка, верска и политичка основа.

Не изостанува ниту делот на изготвување студии и прирачници од правно-политичките области, кој што се во насока на создавање на демократско општество и непречено промовирање на принципот на владеење на правото.

Капацитетот на основачите, постојаното надоградување, желбата за константен напредок и создавање на заедничка успешна заедница како крајна цел, го

прави здружението „НОВУС“ еден од највлијателните чинители во општествените процеси во општина Струмица.

Нашата визија покрај креирањето на успешна локална приказна, е насочена и на создавање репектабилна национална слика за здружението, кое со секој одминат ден го гради капацитетот за реализирање на оваа јасна визија.

ЗА ПРОЕКТОТ

Здружението „НОВУС“ како организација која што делува на локално, регионално и национално ниво и чија цел е промовирање на позитивни вредности и локален економски развој, во рамките на проектот „Мрежа од организации за ефикасно активно учество“, кој се спроведува од Фондацијата Метаморфозис во партнерство со Македонскиот центар за европско образование (МЦЕО), со финансиска помош од Европската унија, го спроведува проектот „Транспарентна, отчетна и партиципативна општина по мерка на сите“.

Транспарентноста и отчетноста, надолжени со партиципативноста, се основни принципи на доброто владеење и се клучни за јавноста да има информации и увид, но и да учествува во креирањето на општествените политики. Дополнително, овие принципи се неопходни за да се покаже каква е волјата и намерата на единиците на локалната самоуправа да ја информираат јавноста и да ги споделуваат овие информации со неа.

Она што е од огромно значење е граѓаните во што поголема мера да партиципираат во процесот на донесувањето на одлуките и во креирањето на локалните политики и важните стратешки документи, кои што нив директно или индиректно ги засегаат. Воедно со овој проект ќе се настојува да се поттикне здружено делување на НВО организациите од општина Струмица во насока на заеднички пристап кон мобилизирање на што поголем број на граѓани да се поттикнат да бидат коректив на локалната власт и активно да влијаат врз работата на општината.

Основната хипотеза поаѓа од тоа дека за да се даде одговор на ова прашање и да се изнајдат соодветни решенија за унапредување на оваа политика и зајакнување на капацитетите на општината во поглед на транспарентност, отчетност и партиципативност, потребно е да се направи сеопфатна анализа која ќе биде базирана на податоци кои ќе бидат добиени со примена на различни методи.

МЕТОДОЛОГИЈА

Проектот „Транспарентна, отчетна и партиципативна општина по мерка на сите“ се реализираше преку анализи и истражување во насока да се обезбедат релевантни и веродостојни информации за утврдување на перцепцијата на граѓаните, претставниците од општинската администрација и медиумите во врска со отчетноста и транспарентноста на општина Струмица. Интервјуата, анкетите и анализите на тековните ситуации се користат како методолошки инструменти во детерминирањето на перцепциите за транспарентност и отчетност на општина Струмица.

Проектот беше спроведен преку користење на:

1. Правна анализа - Беа анализирани правни акти на општина Струмица, Статутот на општина Струмица, Законот за спречување на корупција, Законот за локална самоуправа, извештаи за работата на општината, билтени на општина Струмица, а беа следени и објавите на општинската веб страница за последните 2 години.

2. Општ анкетен прашалник со структурирани прашања – По претходна анализа и утврдување на репрезентативен примерок на населението на Општина Струмица, беа анкетирани 253 граѓани. Анкетниот прашалник беше дизајниран во координација со Фондацијата Метаморфозис, со цел најдобро да се оцени мислењето на граѓаните и да се соберат сите потребни информации за истражувањето. Дистрибуцијата на анкетните прашалници беше електронски (е-анкета) изработена преку google forms платформата и лична дистрибуција на рака, во тврда копија. Анкетирањето на граѓаните траеше од 08 Мај до 15 Јуни.

3. Интервјуа со претставници од општинската администрација (секретар, раководители на одделение за општи и правни работи и советник за односи со јавноста). Во координација со Фондацијата Метаморфозис, беше изготвена структурата на интервјуата и беа составени прашањата, со кои ги собравме сите потребни информации од претставниците на општинската администрација на општина Струмица.

4. Интервјуа со уредници на медиуми и сопственици на портали. Во склоп на истражувањето, беа реализирани и интервјуа со уредници на медиуми и сопственици на портали што делуваат на територија на општина Струмица.

5. Тркалезна маса за собирање на информации – Тркалезната маса беше организирана со цел на едно место да се соберат претставници од општинската администрација, невладиниот (граѓанскиот) сектор и претставници од медиумите. Истата беше на тема „Отчетна и транспарентна општина по мерка на сите“, каде се дискутираше за начинот на работа на општината и на кој начин може дополнително да се подобри.

6. Синтеза на собраните податоци од истражувањето – Краен чекор во истражувањето ни беше спојување на сите собрани информации од претходните инструменти, кои ги користевме за време на целото истражување.

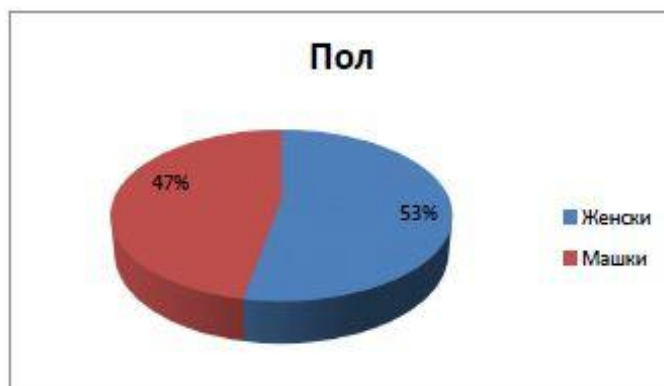
НАОДИ ОД ИСТРАЖУВАЊЕТО

1. ПЕРЦЕПЦИЈА НА ГРАЃАНИ

Перцепцијата на граѓаните за темата на нашето истражување ја испитавме и оценивме со помош на изготвена и спроведена анкета на претходно утврден репрезентативен примерок за популацијата на општина Струмица кој изнесува 253 испитаници во сооднос 60% град и 40% рурални области. Воедно, беше запазена и родовата еднаквост кој изнесуваше 50% машки и 50% женски.

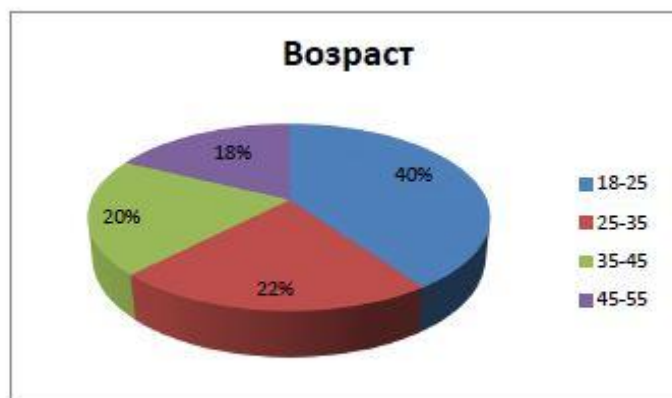
Пол:

Машки 119
Женски 134

Возраст:

18-25 96
25-35 52
35-45 48
45-55 42
55> 15

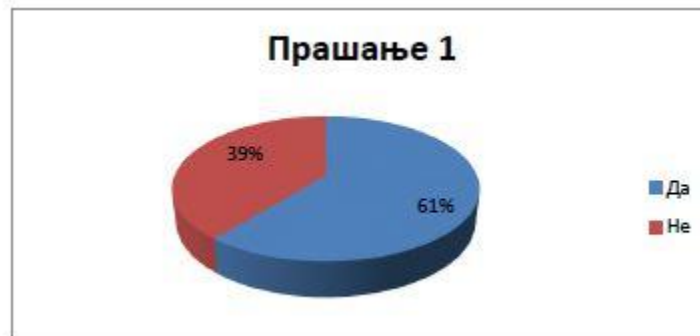
Дистрибуцијата на анкетните прашалници беше електронски (е-анкета) изработен преку google forms платформата и лична дистрибуција на рака, во тврда копија. Анкетирањето на граѓаните траеше од 08 Мај до 15 Јуни.

Перцепцијата на граѓаните во врска со транспарентноста и отчетноста на општината Струмица ја утврдивме врз основа на следниве прашања:

- 1. Дали досега сте побарале некаква услуга од општина Струмица?**
- 2. Доколку сте побарале, дали сте задоволни од услугите што ги дистрибуира општина Струмица кон граѓаните?**
- 3. Дали мислите дека граѓаните се активно вклучени во креирањето на општинските политики?**
- 4. Дали сметате дека граѓаните се информирани за работата на општина Струмица?**
- 5. Дали сметате дека општина Струмица е отчетна и транспарентна општина?**
- 6. Дали мислите дека општина Струмица е доволно застапена на и ги користи новите медиуми (Фејсбук, Твитер) за промовирање на своите активности, политики и функции?**

На првото прашање „Дали досега сте побарале некаква услуга од општина Струмица“, 61% од испитаниците одговорија дека побарале услуга од општина Струмица или јавните претпријатија во рамките на општина Струмица, а 39% не побарале никаква услуга од општината.

Да	154
Не	99

На второто прашање „*Доколку сте побарале, дали сте задоволни од услугите што ги дистрибуира општина Струмица кон граѓаните?*“, одговорите кои што ги добивме покажуваат дека 44% од испитаниците се многу задоволни од услугите што ги дистрибуира општина Струмица, 25% се делумно задоволни, а само 16% не се задоволни од услугите што ги дистрибуира општина Струмица. 15% немаат мислење по ова прашање.

Многу сум задоволен/задоволна	84
Делумно сум задоволен/задоволна	48
Не сум задоволен/задоволна	30
Немам мислење	28

Во однос на третото прашање „*Дали мислите дека граѓаните се активно вклучени во креирањето на општинските политики?*“, над 50% сметаат дека граѓаните се доволно или делумно вклучени, а 25% сметаат дека граѓаните не се доволно вклучени. По ова прашање, 8% од испитаниците немаат никакво мислење.

Доволно вклучени	92
Делумно вклучени	79
Недоволно вклучени	62
Немам мислење	20

Што се однесува до четвртото прашање „Дали сметате дека граѓаните се информирани за работата на општина Струмица?“, високи 58% од испитаниците сметаат дека се информирани за работата на општина Струмица, 23% сметаат дека се делумно информирани, а само 10% од испитаниците сметаат дека граѓаните не се информирани за работата на општината. 9% немаат став по ова прашање.

Целосно информирани	102
Делумни информирани	100
Неинформирани	37
Немам мислење	14

На прашањето „Дали сметате дека општина Струмица е отчетна и транспарентна општина?“, речиси половина (49%) сметаат дека општина Струмица е отчетна и транспарентна општина, 27% сметаат дека е делумно транспарентна и отчетна, а 14% сметаат дека не е отчетна и транспарентна. 10% од испитаниците немаат став по ова прашање.

Целосно отчетна и транспарентна	125
Делумно отчетна и транспарентна	69
Не е отчетна и транспарентна	34
Немам мислење	25

На последното прашање од анкетата „Дали мислите дека општина Струмица е доволно застапена на и ги користи новите медиуми (Фејсбук, Твитер) за промовирање на своите активности, политики и функции?“, 46% од испитаниците сметаат дека општина Струмица има задоволително присуство на новите медиумите, 27% сметаат дека има делумно онлајн присуство, а 15% сметаат дека не е доволно застапена и не ги користи новите медиуми. 12% од испитаниците немаат мислење по ова прашање.

Покрај одговорите, граѓаните имаат и коментари:

- *Да се изнајдат механизми за уште поголема вклученост на граѓаните во креирањето на локалните политики*
- *Да има јавни дебати на локалните медиуми*
- *Да се воспостави e-mail комуникација со граѓански, бизнис и други сектори*
- *Да има место за позитивни коментари, но и критики за работата на општината на веб страницата*
- *Зголемен број на прес-конференции пред и после секоја реализација на проектите*
- *Да отворат твитер профил на и таму да ги споделуваат информациите*
- *Да има отворени денови на општината каде што граѓаните ќе може да поднесуваат предлози и идеи*
- *Поголема застапеност на раководните лица на општината во медиумите*
- *Да се објавуваат склучените договори за јавна набавка на веб страницата на општината*
- *Да се изработува месечен билтен со сите реализирани активности на општината*

2. ПЕРЦЕПЦИЈА НА МЕДИУМИ

Во склоп на целото истражување, реализиравме и интервјуа со сопственици на портали и главни и одговорни уредници на медиуми од општина Струмица, бидејќи сметавме дека со тоа ќе можеме уште подобро да ја утврдиме состојбата во врска со транспарентноста и отчетноста на општина Струмица. Со пропратно писмо им беше објаснето што им се доставува и за која цел, а им беа дадени и насоки за пополнувањето, кое беше на доброволна основа.

Транспарентноста и отчетноста, надополнети со партиципативноста, се основни принципи на доброто владеење и се клучни за јавноста да има информации и увид, но и да учествува во креирањето на општествените политики. Дополнително, овие принципи се неопходни за да се покаже каква е волјата и намерата на единиците на локалната самоуправа да ја информираат јавноста и да ги споделуваат овие информации со неа.

Иако колектив на работењето на општината е општинската администрација, сепак главниот збор го имаат медиумите, невладиниот сектор и граѓаните. Медиумите се круцијалната алатка преку која информациите за активностите за општината можат да стигнат до секој граѓанин.

Според Бранко Бенинов, уредник на месечникот „Се за Струмица“¹, општина Струмица е единствена општина која што секогаш навремено известува и објавува за сите нејзини проекти и остварувања. На прашањето на кој начин се информира за активностите на градоначалникот и општината, тој ни одговори дека отсекогаш имал одлична соработка со лицето одговорно за односи со јавноста во општина Струмица и на тој начин секогаш добивал информации за сите активности, вклучително и поканите за медиумско покривање на настаните и заради тоа како медиум со огромно внимание ги објавувале и споделувале.

Како весниците, така и интернет порталите кои го покриваат струмичкиот регион се задоволни од транспарентноста и отчетноста на општина Струмица. Уредникот на Струмица Сити, Маја Исмаилов² го истакнува задоволството од навременото добивање одговори на нивните новинарски прашања, пофалувајќи го односот на општина Струмица спрема медиумите. Исто така и уредникот на

¹ Интервју спроведено со уредникот на месечникот „Се за Струмица“, Бранко Бенинов на 10 јуни

² Интервју спроведено со уредникот на порталот „Струмица Сити“, Маја Исмаилов 16 јуни

порталот Југоинфо, Ристо Тасев³ потенцира дека е презадоволен од начинот на кој што општината Струмица ги пласира информациите за своите активности до јавноста, нагласувајќи дека секогаш навремено добиваат понуди за покривање на медиумски настани од делокругот на работа на општина Струмица. Меѓутоа, според уредникот на Југоинфо, иако неколкупати до сега ја искористил можноста да побара информации од јавен карактер, сепак забележува дека давањето на тие информации треба да се прави побрзо поради природата на новинарската работа.

Уредникот пак на порталот 24Струмица, Томе Христов⁴ на прашањето дали е задоволен од односот на општина Струмица кон медиумите, одговори дека е задоволен бидејќи во најголем дел се работи за коректен однос и навремено споделување на информациите. Меѓутоа Христов искажа незадоволство поради ненавременото добивање покани за медиумско покривање на настаните на општината, акцентирајќи дека не само што не се добиваат информациите навремено, туку дека во одредени одделенија во општинската администрација потребно е повеќе време да се дојде до некои податоци за тематски содржини.

Уредникот на веб порталот Strumica Online, Митков Гогов ја поздравува работата која што ја прави општина Струмица и ПР-от кој е одговорен за ажурирање на официјалниот веб сајт на општината и нејзиното присуство на фејсбук, притоа давајќи предлог дека би било добро општина Струмица да се појави и со свој профил на Твитер⁵. Според него за во иднина да има уште подобра комуникацијата на медиумите со општината како и со самите граѓани, потребно е организирање на редовни средби со локалните медиуми.

Најефикасниот начин преку кој може да се постигне дисеминација на дадена информација се телевизиите. Не само традиционалните медиуми, туку новите медиумски куќи се задоволни од транспарентноста и отвореноста на општинската администрација и нивната отвореност и сестраност кон медиумите.

Уредничката на ТЕЛЕКАНАЛ А1, Катерина Давчева само потврди дека односот на општината со медиумите се одвива на взаемно професионално ниво, со

³ Интервју спроведено со уредникот на порталот „Југоинфо“, Ристо Тасев на 11 јуни

⁴ Интервју спроведено со уредникот на порталот „24Струмица“, Томе Христов на 13 јуни

⁵ Интервју спроведено со уредникот на порталот „Струмица Онлајн“, Митко Гогов на 23 јуни

почитување на рокот за доставување на одговорите или закажување на снимање изјава⁶.

На прашањето дали и колку е задоволна од начинот на кој што општина Струмица ги пласира информациите за сопствените активности до јавноста таа одговори: „Добар е начинот на информирање на општината за настаните. Меѓутоа сметам, дека може да се воведат брифинг состаноци еднаш во неделата, на пример во понеделник, на кој претставниците од медиумите да бидат запознаени со планираните активности на општината за тековната недела. Па заеднички да се договори каде медиумите би сакале да се присутни, а од каде би им била доволна само снимка од настанот“. Во таа насока, Давчева го поздравува навременото добивање покани за медиумско покривање на настаните на општина Струмица, прецизирајќи дека за активностите на градоначалникот и општината се информираат преку соопштенијата кои ги добиваат од општината, врз основа на кои ги снимаат своите новинарски прилози.

⁶ Интервју спроведено со главниот и одговорен уредник на Телеканал А1, Катерина Давчева на 10 јуни

3. ПЕРЦЕПЦИЈА НА ОПШТИНСКА АДМИНИСТРАЦИЈА

По двегодишното истражување во рамките на проектот ЛОТУС⁷ (локални, одговорни, транспарентни и отчетни самоуправи), врз основа на 4 индикатори – транспарентност, отчетност, партиципативност и одговорност, општина Струмица е прогласена за најуспешна општина. Воедно општина Струмица е меѓу ретките општини каде на веб страната има поставено посебен банер каде што има опишано што е корупција, а што е интегритет како и сите поими што ги содржат корупцијата и борбата против корупцијата.

Исто така на веб страната е поставен и документ за политика за интегритет за секој граѓанин да ја може да ја прочита, а истата ја има и во секоја канцеларија во општина Струмица за кога ќе влезат граѓаните да знаат дека општината се бори против корупцијата.

Во склоп на горе наведеното, општина Струмица има и Стратегија за управување со ризици⁸ од 2008 година каде што се мапира секој процес во секое одделение, надлежностите на секој вработен, одговорноста за секој процес и ризиците со кои што се среќаваат при работењето и кога сето тоа ќе се сумира се креираат одредени методологии со кои се утврдуваат високи, средни и мали ризици.

За една општина да биде ефективна, круцијална е таа да биде отворена за граѓаните. Во таа насока, при разговор со секретарот на општина Струмица, Кирил Парталов⁹ беше поставено прашањето како и на кој начин општина Струмица ги дистрибуира „услугите“ до граѓаните, на кое тој одговори дека општината најчесто ги дистрибуира преку своите служби, каде што прво ги мапира потребите на граѓаните, а потоа се пристапува кон нивно решавање. Парталов го спомена и систем 48, чија што основна цел е зголемување на транспарентноста на јавно достапните услуги кои ги нуди општина Струмица, подобрување на нивниот квалитет и професионално решавање на пријавените проблеми.

Според секретарот на општината, граѓаните се активно вклучени во креирањето на политиките и некои важни стратешки документи и тоа се прави преку собирањето во месните заедници, форумот на заедници и преку активно учество на

⁷ http://strumica.gov.mk/index.php?option=com_content&view=article&id=2093%3A2014-10-24-13-46-39&catid=257%3A--2014&Itemid=55&lang=mk

⁸ <http://www.logincee.org/file/21142/library>

⁹ Средба реализирана на 4 јуни

граѓаните на седниците на советот. Парталов ја потенцира силната улога на невладините организации во креирањето на општина по мерка за сите нагласувајќи дека НВО се една од најважните алатки во креирање на општина по мерка на сите граѓани.

За разлика од јавното мислење на граѓаните на општина Струмица, секретарот Парталов го нагласува користењето на новите информациско-комуникациски технологии за промоција на сопствените политики од страна на општината, додавајќи дека тие се доста активни на социјалните мрежи.

Во управувањето на секоја отворена и отчетна општина, односите со јавност претставуваат суштински елемент. Според м-р Сузана Тасева, соработник за односи со јавност во општина Струмица, односите со јавноста се комплексна област, меѓутоа кај нас во Македонија, тие се` уште се третираат како односи со медиумите¹⁰. Тасева прецизираше дека општина Струмица е една од првите општини во Македонија која што го сфати нивното значење дека односите со јавност се најефикасниот начин за најбрзо и најлесно информацијата да стигне до граѓаните, потенцирајќи дека општината секогаш професионално, стручно и навремено преку сите свои служби, применувајќи ги современите стандарди ги дистрибуира своите услуги до граѓаните. Во таа насока, лицето за односи со јавност додаде дека општина Струмица својата транспарентност и отчетност кон граѓаните ја остварува преку редовно и објективно информирање за своите активности, преку директни преноси на седниците на Советот на општината, со директно вклучување на граѓаните во креирањето на општинските политики и стратегии преку јавни собири во месните и урбаните заедници, преку буџетските форуми во кои и граѓаните одлучуваат како и за што ќе се трошат парите од буџетот на општината.

Имено, општина Струмица на повеќе начини ги информира граѓаните за сработеното преку редовно, навремено и објективно известување за сите активности на општинската веб страница, на општинскиот профил на социјалните мрежи, преку интервјуа и изјави на Градоначалникот, раководителите и други вработени во секторите и одделенијата за тековни и планирани активности на локалните и националните медиуми и преку отворени контактни емисии на локалните медиуми.

¹⁰ Реализирано интервју на 5 јуни

При анализа на силните и слабите страни на општинската администрација, М-р Сузана Тасева нагласи дека силните страни на општината се отвореноста, достапноста и објективноста на општина кон медиумите, стручноста и професионалноста на администрација на која интересите на граѓаните и се на врвот на приоритетите. А како слаба страна е нецелосната искористеност на новите технологии, меѓутоа таа спомна дека имаат развиено нова комуникациска стратегија за поголемо искористување на овие технологии кои се покажаа како неопходни во денешниот современ свет.

За разлика од Тасева, Данче Заева раководител на одделението за правни и општи работи при општина Струмица, смета дека општина Струмица нема слаби страни, притоа набројувајќи ги само нејзините силни страни: отвореност на општината кон граѓаните, користење на новите информациско-комуникациски технологии за промоција на сопствените политики и активности, како и добрата организација и способност на општинската администрација¹¹.

Според Заева, транспарентноста и отчетноста на општина Струмица се остварува преку повеќе медиумски алатки: веб страната на општината, објавените соопштенија, настапите на локалните медиуми, социјалните мрежи, како и настапот на градоначалникот секој последен четврток на ТВ ВИС преку што општината го извршува правото на граѓаните да бидат информирани за нејзините активности.

Госпоѓата Данче Заева ја потенцира круцијалната улога која ја играат НВО организациите во креирање на општина по мерка на сите и креирањето на партиципативна општина преку учество на јавни расправи, трибини и работилници, како и преку доставување на нивни предлози и мислења кога се донесуваат важни стратешки планови и се креираат политиките на општината.

Истовремено, Заева истакнува не само невладиниот сектор, туку и граѓаните активно учествуваат во креирањето на политиките и стратешките планови на општината преку организирање на јавни расправи, трибини и работилници, како и доставување на нивни предлози и мислења по писмен пат.

¹¹ Реализирано интервју на 11 јуни

ЗАКЛУЧОЦИ

- Од анализите и истражувањето може да се види дека општина Струмица е транспарентна и отчетна општина, но секогаш постои можност за зголемување на нивото на транспарентност и отчетност
- Перцепцијата кај граѓаните е дека општина Струмица е транспарентна и отчетна општина и дека остава простор граѓаните да партиципираат во креирањето на локалните политики
- Мнозинство од граѓаните се задоволни до услугите што ги дистрибуира општина Струмица
- Граѓаните се информирани за работата на општина Струмица, но сепак потребно е да се изнајдат нови форми на дистрибуција на информациите до граѓаните
- Кога станува збор за користењето на новите медиуми (Фејсбук, Твитер), скоро мнозинството од испитаниците сметаат дека општина Струмица е застапена на новите медиуми
- Наспроти перцепцијата на граѓаните, перцепцијата на уредниците на медиуми и сопственици на портали е дека општина Струмица секогаш се транспарентни и отворени за соработка со медиумите по било кое прашање
- Веб страната на општина Струмица е ажурирана секојдневно со информации за тековни активности на општината
- На прашања од медиумите, општина Струмица секогаш навремено одговара
- Во некои одделенија во рамките на општина Струмица е потребно повеќе време да се дојде до некои податоци за тематска содржина
- НВО организациите се максимално вклучени во креирањето на локалните политики
- Општина Струмица својата транспарентност и отчетност кон граѓаните ја остварува преку редовно и објективно информирање за своите активности, преку директни преноси на седниците на Советот на општината, со директно вклучување на граѓаните во креирањето на општинските политики и стратегии преку јавни собири во месните и урбаните заедници, преку буџетските форуми

во кои и граѓаните одлучуваат како и за што ќе се трошат парите од буџетот на општината

- Слаба страна на општина Струмица е нецелосната искористеност на новите технологии

ПРЕПОРАКИ

- *Да се воведат брифинг состаноци еднаш во неделата, на пример во понеделник, на кои претставниците од медиумите може да бидат запознаени со планираните активности на општината за тековната недела, а потоа заеднички да се договори каде медиумите би сакале да се присутни, а од каде би им била доволна само снимка од настанот*
- *Информациите од јавен карактер да се добиваат во најбрз можен рок поради ургентноста на новинарската работа*
- *Медиумите да побараат 30 или 60 минути емисија на најразлични теми кои ги засегаат граѓаните на општина Струмица, а на која соговорници би биле претставници од локалната самоуправа*
- *Медиумите да спроведат анкета за да го истражат познавањето на граѓаните за поимот корупција и кој подлежи на корупција*
- *Да се издава месечен билтен во кој би се пласирале информации за работата на општината*
- *Општина Струмица да се појави со свој профил на Твитер и Инстаграм*
- *Да се поттикне на позачестено користење од страна на граѓаните на непосредните механизми за партиципативност на граѓаните како референдум, собир на граѓани, граѓанска иницијатива, средба со градоначалникот, средби со Центарот на заедници, присуство на совет и отворени денови*
- *Општина Струмица да има отворени денови по одделенија каде што граѓаните ќе можат директно да доставуваат свои предлози и идеи*
- *Да се изнајдат механизми за уште поголема вклученост на граѓаните во креирањето на локалните политики*
- *Да има јавни дебати на локалните медиуми*
- *Да се воспостави e-mail комуникација со граѓански, бизнис и други сектори*
- *Да има место за позитивни коментари, но и критики за работата на општината на веб страницата*
- *Зголемен број на прес-конференции пред и после секоја реализација на проектите*
- *Поголема застапеност на раководните лица на општината во медиумите*
- *Да се објавуваат склучените договори за јавна набавка на веб страницата на општината*

АНКЕТА ЗА ГРАЃАНИ

Пол: М Ж

Област: Град Село

Возраст: 18-25

25-35

35-45

45-55

55>

1. Дали досега сте побарале било каква услуга од општина Струмица? *(доколку не сте побарале услуга, преминете на третото (3) прашање)*
 - a. Да
 - b. Не
2. Доколку сте побарале, дали сте задоволни од услугите што ги дистрибуира општина Струмица кон граѓаните? *(заокружи)*
 - a. Многу сум задоволен/задоволна
 - b. Делумно сум задоволен/задоволна
 - c. Не сум задоволен/задоволна
 - d. Немам мислење.
3. Дали мислите дека граѓаните се активно вклучени во креирањето на општинските политики? *(заокружи)*
 - a. Доволно вклучен
 - b. Делумно вклучени
 - c. Недоволно вклучени
 - d. Немам мислење
4. Дали сметате дека граѓаните се информирани за работата на општина Струмица? *(заокружи)*
 - a. Целосно информирани
 - b. Делумно информирани
 - c. Неинформирани
 - d. Немам мислење
5. Дали сметате дека општина Струмица е отчетна и транспаретна општина? *(заокружи)*
 - a. Целосно отчетна и транспаретна општина
 - b. Делумно отчетна и транспаретна општина
 - c. Не е отчетна и транспаретна општина
 - d. Немам мислење

6. Дали мислите дека општина Струмица е доволно застапена на и ги користи новите медиуми (Фејсбук, Твитер) за промовирање на своите активности, политики и функции?

- a. Задоволително онлајн присуство
- b. Делумно онлајн присуство
- c. Недоволно онлајн присуство
- d. Немам мислење

7. Коментар - На кој начин, општината може да ја подобри својата транспарентност и отчетност?

ПРАШАЊА ЗА ИНТЕРВЈУ СО ПРЕТСТАВНИЦИ ОД
ОПШТИНСКА АДМИНИСТРАЦИЈА

1. Како и на кој начин општина Струмица ги дистрибуира „услугите“ до граѓаните?
2. Дали граѓаните се активно вклучени во креирањето на политиките и некои важни стратешки документи?
3. На кој начин општина Струмица ја остварува транспарентноста и отчетноста кон граѓаните?
4. Дали НВО организациите играат силна улога во креирањето на општина по мерка на сите? Дали се тие доволно вклучени во креирањето на партиципативна општина?
5. Еден од најважните елементи за да може да зборуваме за транспарентна општина е нивото на информираност на граѓаните за сработеното на општина Струмица. На кој начин и како општината ги информира граѓаните за сработеното?
6. Дали општината ги користи новите информациски-комуникациски технологии за промоција на сопствените политики и активности?
7. Доколку има, кои би биле евентуални слабости во работењето, а кои силни страни во процесот на транспарентност, отчетност и професионалност на општина Струмица?

ПРАШАЊА ЗА ИНТЕРВЈУ СО МЕДИУМИ

1. Дали сте задоволни од односот на општина Струмица кон медиумите?
2. Дали Градоначалникот и општинската администрација се транспарентни и отворени за медиумите?
3. Дали и колку сте задоволни од начинот на кој општина Струмица ги пласира информациите за сопствените активности до јавноста?
4. Дали навремено добивате одговори на Вашите прашања?
5. На кој начин се информирате за активностите на Градоначалникот и Општината?
6. Дали навремено добивате покани за медиумско покривање на настаните на општина Струмица?
7. Дали и колку често ги посетувате веб страницата на општината и нејзината фан страна на социјалните мрежи?
8. Дали имате слободен пристап до информациите од јавен карактер?